

Силабус курсу «Основи лідерства»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 061 «Журналістика»

Освітньо-професійна програма – «Правова журналістика»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

КЕРІВНИК КУРСУ

ПІП

д.пед.н., проф. **Щербяк Юрій Адамович**

Контактна інформація cherbiak@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи лідерства» є одним з провідних фахових курсів для студентів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Предмет курсу спрямований на засвоєння знань з теорії і практики управлінської діяльності щодо впровадження та використання технологій лідерства, менеджменту управління, а також здійснювати аналіз ситуативних чинників, що обумовлюють вибір ефективного стилю лідерства в організації.

Особливості навчального процесу спрямований на вивчення досвіду, методики та технології впровадження в управлінську практику лідерських методів управління. Окрім цього, визначати свій стиль лідерства, ідентифікувати й намітити план розвитку свого стилю керування командою. Вивчення курсу дозволить студентам виявити основні чинники впливу креативних, управлінських рішень, визначати сфери спільних інтересів та цінності для побудови ефективних партнерських стосунків.

Мета вивчення дисципліни «Основи лідерства» є формування системи професійної компетентності (знань, прикладних вмінь та навичок) щодо особливостей використання механізмів лідерства та забезпечення тривалого ділового партнерства в соціокультурній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання / контрольні заходи
1. Проблема лідерства у соціокультурній діяльності	Цільова установка курсу «Основи лідерства»: підготовка фахівців в області теорії і практики соціокультурного супроводу розвитку особистості лідера організації. Лідерство і керівництво як форми управління та формування спільноти людей. Основні поняття лідерства: управління, керівництво, лідерство, влада,	Поточне опитування

	менеджмент, авторитет, лідер організації, управлінське лідерство, організаційне лідерство.	
2. Теорії лідерства	Основні етапи розвитку лідерства. Теологічні уявлення про лідерство. Зародження лідерства. Етичний підхід до проблеми лідерства і керівництва в Стародавньому Китаї. Філософи Стародавньої Греції про проблему лідерства та керівництва. Концепція Лю Шао. Оформлення проблеми лідерства і керівництва як наукової проблеми: дослідження Н. Макіавеллі. Конкуруючі теорії лідерства в XIX столітті: концепція героїчного детермінізму Т. Карлейля, А. Вуда; концепція соціального детермінізму.	Поточне опитування, участь у дискусії
Тема 3. Джерела, види та інструменти влади	Соціальна психологія організацією. Поняття «організація» в управлінському менеджменті. Співвідношення понять організація і мала група.	Поточне опитування, тести, кейси
Тема 4. Еволюція ідей відбору лідерських якостей	Організаційна культура. Життєвий цикл організації. Довгостроково процвітаючі організації.	Поточне опитування, тести, кейси
Тема 5. Моделювання структури лідерських якостей майбутнього фахівця	Аналіз існуючих підходів до типології лідерства. Формальні лідери. Неформальні лідери.	Поточне опитування,
Тема 6. Типи лідерства	Класифікація К. Левіна. Класифікація В.Ольшанського. Типи характеру лідера Г. Лассуелла. Порівняльні характеристики трьох категорій керівників (за Г. Екхардтом). Профілі (типи) лідерів за А. Едвардсом.	Поточне опитування,
Тема 7. Феномен резонансного лідерства	Лідерські здібності як синтез властивостей та особливостей, що характеризують ступінь відповідності вимогам інтелектуальної діяльності лідера. Генетична обумовленість соціальних факторів лідерства.	Поточне опитування, тести, кейси
Тема 8. Самовиховання лідерських якостей та форми реалізації лідерського потенціалу	Роль соціальних факторів лідерства. Емоційний інтелект та лідерство. Емоційний інтелект лідера як показник харизматичності лідера. Зв'язок лідерства з інтелектуальними здібностями людини.	Поточне опитування,
Тема 9. Реалізація лідерського потенціалу особистості	Лідер рушійна сила команди. Перетворення команд і клієнтів. Керування командами за допомогою довіри	Поточне опитування,
Тема 10. Сутність та форми	Роль лідера в команді. Типи команд.	Поточне

ділового партнерства	Характерні особливості. Вади команд. Суть. Причини. Специфіка роботи в міжнародній команді.	опитування, тести, кейси
Тема 11. Довіра в колективі як основа ділового партнерства	Образ майбутнього, місія та стратегія організації. Культура організації. Інноваційне лідерство. Значення культурних цінностей та роль лідера у формуванні корпоративної культури організації.	Поточне опитування,
Тема 12. Комунікаційний процес в організації та ефективність управління	Вербальні та невербальні навички комунікації. Успішні виступи та презентації. Комунікація в умовах кризи. Лідер як майстер комунікації.	Поточне опитування, тести, кейси
Тема 13. Ділова атрибутика	Види службових і позаслужбових стресів. Профілактика стресів. Стародавні методики протидіям стресів. Позаслужбові фактори стресів та їх профілактика	Поточне опитування,
Тема 14. Діловий протокол. Особливості міжнародного спілкування	Генетична обумовленість соціальних факторів лідерства. Роль соціальних факторів лідерства. Емоційний інтелект та лідерство. Емоційний інтелект як показник харизматичності лідера. Зв'язок лідерства з інтелектуальними здібностями людини.	Поточне опитування,

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Грищенко І. М. Шляхи удосконалення програми розвитку лідерства в системі підготовки керівних кадрів / І. М. Грищенко // Підготовка фахівців у галузі знань – Державне управління : вимоги до змісту та відповідність сучасним викликам : матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 6-7 листоп. 2014 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. М. Білинської, В. М. Сороко. – К. : НАДУ, 2014. – 316 с. – С. 233–234.
2. Грищенко, І. М.. Поліаспектність сутності лідерства в органах місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*, № 4, 2016. С. 78-81.
3. Нестуля С. І. Ціннісні аспекти сучасних концепцій лідерства. Вища освіта України. 2017. № 2. Дод. 1. Вип. «Університет і лідерство». С. 93–96.
4. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ – початок ХХІ ст.) : навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. Полтава : ПУЕТ, 2016. 375 с.
5. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців : навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. К.: Знання, 2013. 358 с.
6. Основи самоменеджменту та лідерства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. М. Лугова, С. М. Голубєв. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
7. Психологія лідерства в бізнесі: навчальний посібник / Т. Гура, О. Романовський, А. Книш. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 100 с.
8. Haitov P. O. Концептуальні засади розвитку лідерства на державній службі. *Аспекти публічного управління*, № 4(6-7), 2016. С. 49-56. URL: <https://doi.org/10.15421/151628>

9. Zharyk Y. Main elements of administrative leadership, *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, 2(04), 2018. pp.15-21. URL: <https://doi.org/10.26661/2522-1566-2018-2/04-02>.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

ОЦІНЮВАННЯ

Остаточну оцінку за курс розраховують таким чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	Письмова модульна контрольна робота за матеріалами тем. Модульний тест здобувачі освіти виконують у системі Moodle поза аудиторією.	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу.	Визначатися як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу

Шкала оцінювання студентів:

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	